GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek - Nro. 116. 21. Lipca 1817.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — N. Cesarz oglądał d. 15. b. m. szpitale woyskowe, zbroiownię i budynki artyleryi, tudzież dom wychowańców pułku piechoty Nugent.

Dnia 16go ieździli NN. Cesarstwo Ichmość do Brodów, a 17go powrócili z tamtąd do Lwowa.

N. Cesarz oglądał d. 18. Uniwersytet i rozmaite muzea iego, Bibliotekę i Gimnazyum, wzorową główną Szkołę Niemiecką i główną Szkołę mieyską; dnia 19go klasztory i szkoły Zakonnic Ormiańskich, Benedyktynek i Sakramentek, dom sierot i szpital Siostr Miłosierdzia. J. C. K. Mość raczył temu publicznemu Instytutowi szczególnieyszą swoią poświęcić uwagę, przekonać się iak naydokładniey o składzie i rozciągłości iego, i dać mu rozliczne dowody łaski i troskliwości oycowskiey.

Dnia 18go wieczorem zaszczycili NN. Cesarstwo Ichmość teatr Polski naywyższą obecnością swoią. Wszystkie loże były gustownie ozdobione i oświecone, a sala tak bardzo napełniona, że nawet na parterze, w orkiestrze i na galeryi loże porobić musiano. NN. Cesarstwo Ichmość powitani zostali z naywiększemi okrzykami; wszelkie zastosowania w reprezentacyi, będące płodem trafney poezyi Dyrektora teatru, P. Kamińskiego, szczególniey zaś kantata, przyięte były z nayserdeczniейszemi okrzykami radości.

Wiadomości zagraniczne.

Kraków.

Z tego wolnego Miasta donoszą pod d. 9. Lipca co następuie:

„NN. Cesarstwo Ichmość Austryaccy w podróży przez Galicyę, przeieżdżali d. 1. Lipca przez Podgórze. Senat wolnego miasta Krakowa korzystał z tego dla okazania Monarsze i Monarchini, iako iednemu z swoich Protektorów, hołdu wdzięczności i uszanowania. W czasie przeiazdu NN. Cesarstwa Ichmość przez Podgórze, słyszeć się dały w Krakowie wszystkie dzwony, i powitanemi zostali 101 wystrzałami z moździerzy, i wystąpieniem w paradzie wzdłuż lewego brzegu Wisły milicyi Krakowskiey. Na wstępie do mostu ku Podgórzowi, wystawiona była wielka tryumfalna brama z stosownemi napisami i allegoryami, która wieczorem wspaniale oświeconą została. Senat Krakowski upraszał o audyencyę, dla złożenia NN. Cesarstwu Ichmość hołdu uszanowania w imieniu miasta, która mu w nayłaskawszych wyrazach dowoloną została, a JW. Ces. Austryacki pełnomocny nadworny organizacyyny Kommissarz, tayny Radca i Szambelan, orderu S. Szczepana Kawaler, Hr. Sweerts-Spork, zaprosił Senat na takową audyencyę na dzień 2. Lipca do Wieliczki. W czasie tey audyencyi N. Cesarz Jegomość zapewnił Senat w nayłaskawszych wyrazach o naygorętszych swoich chęciach przykładania się do zakwitnienia tego wolnego miasta, i o nieprzerwaney swey wspołopiece. Senat został potem przez JW. Hrabię Sweerts-Sporka przed Nayiaśnieyszą Cesarzową Jeymość stawionym. W ciągu tego dnia Biskup Krakowski z Kapitułą, a wieczorem Ces. Rossyyski JW. Miączyński i Królewsko-Pruski JW. Baron Reibnitz organizacyyni Kommissarze, iako też Kommissarze demarkacyyni byli przed NN. Cesarstwem Ichmość stawionymi, których nayłaskawsza uprzeymość była powszechnie uwielbiana, i wzbudziła w mieszkańcach tego wolnego Kraiu prawdziwe uszanowanie i wdzięczność.“

Królestwo Polskie.

Dziennik Praw zawiera następuiący wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego:

My z Bożey Łaski
Alexander I.,
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski etc. etc. etc.

Chcąc w Naszem Królestwie Polskiem otworzyć zasłudze drogę do zaszczytów kraiowych, i razem oznaczyć prawidła, według których nadawać ie chcemy; po wysłuchaniu o-

gólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Tytuł I.

O uszlachceniu.

Artykuł 1.) Uszlachcenie będzie nagrodą znakomitych usług Kraiowi uczynionych, przez rodowitego lub naturalizowanego Polaka.

Art. 2.) Może zatem i powinien bydź podanym do uzyskania szlachectwa:

a. Każdy Nauczyciel Szkół publicznych, który przez lat dziesięć nieprzerwanie pracować będzie z zaletą w zawodzie oświecenia kraiowego.

b. Każdy Urzędnik, który podobnie przez lat dziesięć nieprzerwanie i ze znamienitą gorliwością zostawać będzie w służbie publiczney.

c. Każdy żołnierz, który się dosłuży stopnia Kapitana.

d. Każdy Officer, który otrzyma Krzyż Polski zasługi woyskowey.

e. Każdy Obywatel, który pracą, talentem, lub pożytecznym wynalazkiem, przyłoży się do zakwitnienia światła, przemysłu, rolnictwa, zgoła do ogólnego dobra Kraiu.

Art. 3.) Umieszczeni pod literami a. b. c. d. poprzedzaiącego artykułu, podawać będą prośby o nadanie szlachectwa, i dowody zasług wraz z rysunkiem życzonego przez siebie herbu, respective do tey Kommissyi rządowey, od którey osoby ich zależą. Kommissya w komplecie zebrana, czynić będzie między nimi wybór, i tych, których dla naylepiey dopełnionych artykułu 2go warunków za naygodnieyszych tey zaszczytney nagrody osądzi, przedstawiać będzie corocznie przez Ministra Prezyduiącego Namiestnikowi. W takowem przedstawieniu wyszczególnione będą powody i dołączonym stan służby kandydatów.

Art. 4. Umieszczeni pod literą e., podawać będą w podobnym sposobie prośby do Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policyi, która, postępuiąc według sposobu w artykule poprzedzaiącym wskazanego, przełoży ie Namiestnikowi.

Art. 5.) Jeżeli Namiestnik przychyli się do przedstawienia Nam próśb za osobami pod artykułem 2gim umieszczonymi, nim takowe przedstawienie Nam złoży, rysunki herbów dla maiących bydź uszlachconymi przeznaczone, odeśle po rozważenie i uznanie do Deputacyi z Senatorów złożoney (o którey niżey pod artykułem 19), a po ustanowieniu i przyznaniu przez Deputacyę herbów, stosownie do przepisanych iey w poniższych artykułach prawideł, przełoży Nam rzecz całą, wraz ze swoią opinią.

Art. 6.) Przełożenie Namiestnika za osobami pod literą e. artykułu 2go umieszczonemi, będzie Nam czynione, za poprzedniczem zasięgnieniem zdań ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu.

Art. 7.) W przypadku zaniesionych próśb przez Kommissye rządowe za innemi osobami, niż te, które są wymienionemi pod literą e. artykułu 2go, Namiestnik prześle takowe prośby z wszelkiemi przełożonemi sobie powodami i rysunkami herbów do Deputacyi z Senatorów powyżey wzmiankowaney, która podania takowe wraz z dowodami roztrząśnie, względem nich większością zdań wyrzeknie, i wnioski swoie Namiestnikowi przedstawi. Namiestnik podania Kommissyi rządowey i opinię Deputacyi Senatorów złoży Nam, wraz z dołączeniem własney opinii.

Art. 8.) Jeżeli przychylemy się do nadania szlachectwa, Minister Nasz Sekretarz Stanu, prześle dyploma nobilitacyi z oznaczeniem herbu, na ręce Naszego Namiestnika, które w Dzienniku Praw umieszczone będzie, a w oryginale przez Kommissyę Spraw Wewnętrznych i Policyi uszlachconemu wręczone zostanie.

Tytuł II.

O tytułach honorowych.

Art. 9. Będą w Królestwie Polskiem tytuły honorowe: Baronów, Hrabiów i Xiążąt. Tytuły te same z siebie, nie nadaią żadnych praw i prerogatyw politycznych.

Art. 10.) Tytuły powyższe, nadawane będą Szlachcie Polskiey w nagrodę znakomitych zasług dla Kraiu położonych.

Art. 11.) Naywyższa wola Nasza stanowić o tem będzie, czyli nadania tytułów honorowych, szczególnie do życia osób takowemi tytułami zaszczyconych, lub do całey familii i iey potomków rozciągać się maią.

Art. 12.) Nie będzie mógł odtąd pozyskać tytułu Barona, ktoby nie płacił Złotych Polskich tysiąc podatku; tytułu Hrabiego, nie płacąc Złotych Polskich dwa tysiące; Xiążęcia, nie płacąc Złotych Polskich pięć tysięcy tegoż podatku.

Art. 13.) Opłaty Ustawą skarbową przepisane, lub przepisać się maiące, pobierane będą osobno od każdego w szczególności nadania i tytułu; uwolnienie od opłat powyższych, za wyraźnym tylko rozkazem Naszym nastąpić może.

Art. 14.) Nikt nie będzie mógł używać tytułów honorowych Polskich, kto do tego bądź z dawnych ustaw kraiowych, bądź z nadania Królów Polskich, lub Panuiących nad Kraiem, Królestwo Polskie na teraz składaiącym, i przed czasem ogłoszenia tegoż Królestwa prawa nie pozyskał.

Przywłaszczaiący sobie nieprawnie iakikolwiek bądź tytuł w prywatnych lub publicznych czynnościach, za każdem dostrzeżeniem przez Sądy kraiowe lub doniesieniem do Policyi, ukaranym zostanie karą pieniężną, wyrównywaiącą ilości opłaty podatku artykułem 13stym ninieyszego postanowienia za warunek do otrzymaniania tytułu, który sobie przywłaszczył, przepisaney.

Art. 15.) Cudzoziemcy przey uzyskaną naturalizacyę nabywaią prawa używania tych samych zaszczytów i tytułów honorowych w Królestwie Polskiem, które im za granicą przed uzyskaniem naturalizacyi służyły.

Art. 16.) Kraiowcy tytułami obcemi przed ogłoszeniem Królestwa Polskiego zaszczyceni, maią prawo używać w Królestwie Polskiem takowych tytułów, stosownie do nadań im służących.

Art. 17.) Osoby teraz tytułów honorowych używaiące, prawo swoie do ich posiadania, w przeciągu lat trzech od ogłoszenia niniejszego postanowienia, udowodnić maią w Senacie.

Art. 18.) Będzie utrzymywana w Senacie księga tytułów honorowych, do którey podawać się będą, i w nią wpisywanymi bydź winni wszyscy, którym takowe tytuły ninieyszem postanowieniem podług artykułu 17go przyznane, lub oddzielnie przez Nas nadane zostały, i następnie nadanemi będą.

Art. 19.) Do utrzymywania w porządku takowey księgi, tudzież rozważania herbów, stosownie do artykułu 5go i podań o uszlachcenie stosownie do artykułu 7go przez Namiestnika odesłanych, Senat wyznaczać będzie corocznie z grona swoiego Deputacyę, złożoną z trzech Woiewodów i czterech Kasztelanów, która większością głosów, wszelkie oraz podania i wątpliwości, z przepisów artykułów 14, 15 i 16go wyniknąć mogące, ostatecznie rozstrzygać będzie.

Art. 20.) W przypadku zarzutu w artykule 14stym wzmiankowanego, wyciąg z księgi powyżey wspomnioney, z podpisem Senatorów Deputacyę składaiących wydany, służyć będzie za dowód prawnie posiadanego tytułu.

Art. 21.) Deputacya powyżey wzmiankowana, w rozważeniu wzorów do herbów przy podaniach o uszlachcenie i o tytuły honorowe przyłączać się maiących, mieć będzie na szczególnem baczeniu:

1. Ażeby żądany herb, nie był herbem inney szlacheckiey familii Królestwa, a przynaymniey był od niego widocznemi znakami odróżniony.

2. Ażeby w rysunku żądanych herbów zachowane były prawidła heraldyki.

Art. 22.) Deputacya na wyraźne tylko pozwolenie familii, którey herb żądaiący chciałby przybrać, upoważnić go może do używania takowego herbu. Pozwolenie takowe, powinno bydź urzędownie zeznane i podpisane, naymniey przez sześć teyże familii osób; oyciec z synem, ani dwoch rodzonych braci, na takowem zeznaniu mieścić się nie mogą.

Art. 23.) Wykonanie ninieyszego Naszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Namiestnikowi Naszemu i Kommissyom Naszym rządowym polecamy.

Dan w Peterburgu d. 5/17. Czerwca 1817.

(Podpisano) Alexander.

przez Cesarza i Króla:

Minister Sekretarz Stanu,

(L. S.) Ignacy Sobolewski.

Namiestnik Królewski uczynił następuiące postanowienie:

Gdy dla wszystkich Konstytucyą kraiową objętych Sądów cywilnych i karzących, ułożenie postępowania sądowego iest niezbicie potrzebnem, chcąc zatem dzieło tak ważne, wymagaiące doyrzałey rozwagi i czasu przyśpieszyć, do ułożenia proiektu postępowania sądowego, oddzielną ustanowić Deputacyę umyśliliśmy i ninieyszem stanowiemy:

§. 1. Deputacya składać się będzie z Prezyduiącego i dwóch Członków.

§. 2. Na Prezesa mianuiemy JW. Wincentego Grzymałę, Senatora Kasztelana; na Członków Radcę Stanu i Członka Kommissyi rządowey Sprawiedliwości Antoniego Wyczechowskiego, i Prezesa Sądu kryminalnego Woiewództwa Lubelskiego, Xawerego Potockiego.

§. 3. Dzieło sobie powierzone z całą gorliwością Deputacya przyspieszać będzie, a wygotowane do dalszego podług przepisów konstytucyynych działania, przez Kommissyę rządową Sprawiedliwości Nam przedstawi.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia Kommissyi rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 27. Maia 1817.

(Podpisano) Zaiączek.

Minister Sprawiedliwości:

(podpisano) W. Sobolewski.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podpisano) Kossecki.

Mianowana powyższym postanowieniem Deputacya, wezwała dnia 1go Lipca przez publiczne ogłoszenie Instancye sądowe i Obywa-

teli, ażeby, wziąwszy przed oczy Konstytucyę, myśli i proiekta swoie względem procedury sądowey, cywilney i karzącey, oneyże przesyłali, iednakże w pismach swoich nie uchybiali powadze instytucyi obcych dla tego, że są obcemi.

Rossya.

W gazecie Korrespondenta Warszawskiego z dnia 15go Lipca czytamy następuiący artykuł:

„Podług prywatnych wiadomości z Petersburga, odbył się wspaniały wjazd do tey stolicy Nayiaśn. Królewney Pruskiey, przyszłey Małżonki J. C. Mości W. Xięcia Mikołaia, w dniu 2. Lipca podług nowego kalendarza. W następną Niedzielę, 6 Lipca, miała przyiąć religiię Grecką i imie Maryi Fedorowney, nazaiutrz 7, iako w rocznicę urodzin J. C. Mości W. Xięcia Mikołaia, odprawić się miały zaręczyny, a 13. b. m. obrządek ślubu. — Zaślubienie to z iak naywiększą okazałością będzie obchodzone.

Francya.

Monitor, a z niego wszystkie gazety Francuzkie zawieraią kilka dawnieyszych urządzeń Krolewskich, tyczących się zmnieyszenia liczby podrzędney służby dworskiey, iako to furyerow dworskich i t. p. Jedno z tych rozporządzeń tycze się nowego urządzenia kompanii Stu Szwaycarow. Będzie się ona nazywać na przyszłość zwyczayną przyboczną gwardyą Króla, a liczba iey na 264 głów oznaczoną została.

Monsieur, Pułkownik-Jeneralny gwardyi narodowey w Krolestwie Francuzkiem, wydał dnia 23. Czerwca w Paryżu następuiący

Rozkaz Dzienny.

„Xiąże Pułkownik Jeneralny przełożył Królowi przysługi, uczynione w ostatnich rozruchach przez gwardyę narodową Departamentu Rodanu. Gwardya narodowa w Lugdunie dała im przykład nie tylko przyczyniaiąc się dniem i nocą do utrzymania spokoyności w tem mieście, ale wysyłaiąc daley oddziały, które pospołu z woyskiem liniiowem walczyły z fakcyonistami, rozbraiały ich, i nie powróciły do domu, aż po 8miodniowem przesłeo ściganiu szczątków buntowników, przez co Departament pod władzę praw zwrócały. Gwardya narodowa Tarary i innych Gmin tego Departamentu, przesadzała się w gorliwości z gwardyą Lugduńską. Odezwy Prefekta i Jenerała dowodzącego dywizyą, zawieraią chlubną pochwałę ich sprawienia się i odwagi. Wierni Obywatele działali na głos Urzędników, a oddani na chwilę pod kierunek Naczelników woyskowych, zasłużyli przez mężnych na imie mężnych. Skoro osobiste zasługi Officerów, podoficerów i gwardystów narodowych będą szczegoł wo wiadome Xiążeciu Pułkownikowi Jeneralnemu, nie omieszka zwrócić na nich uwagi Króla. Teraz zaś winszuie sobie, iż może wynurzyć korpusom mocne ukontentowanie Krola, ktory poczytuie to za naypięknieyszą prerogatywę Królów Francuzkich, że iest obrazem i tłumaczem Oyczyzny za wszystkie przysługi uczynione Kraiowi."

(Podpisano) Karól-Filip.

Gazeta Sztrasburska donosi, że d. 1. Lipca skupiła się była na placu parady dosyć znakomita liczba ludzi w tey chwili, gdy na straż zaciągano. Ludzie ci okazali nieukontentowanie gwardyi narodowey, ciągnącey na posterunki swoie, ktore ona iednak wożiela ięta. Aresztowano kilkunaście osob, które naywięcey dokazywały. Prefekt kazał poprzylepiać ostrzeżenie następuiącey treści: „Dobrzy Obywatele Sztrasburga znaydą w zachowaniu się gwardyi narodowey, ktora wczora służbę objęła, nowy dowod, że dla spokoyności i publiczney koniecznie iest potrzeba nie powierzać starania o niey ludziom, których ona szczególniey nie interessuie. Stałość Pana Teutsch, Kapitana grenadyerow i Dowodcy posterunku w rynku i zachowanie się zostaiących pod sprawą iego gwardystow, oparły się owemu gminowi ludzi, którzy groźbą i wrzaskiem chcieli wstrzymać od dopełnienia obowiązku owych, co na plac parady ciągnęli, lub z niego odciągali. Spieszę się z okazaniem onymże ukontentowania moiego, i podania ich za wzor wszystkim ich Współobywatelom. Sąd prewotalny ściga tych, ktorzy część tłumu owego składali."

Sąd przewotalny Departamentu Loty i Garumny skazał d. 9. Czerwca krawca i perukarza Noubel na deportacyę za to, że w Maiu t. r. zatknął był w nocy trzykolorową chorągiew na Krzyżu, naprzeciwko Kościoła stoiącym.

Sąd prewotalny Lugduński skazał d. 23. Czerwca na śmierć kapelusznika Deschamps, iako uczestnika ostatnich rozruchów. Wyrok ten spełniony w Brignais dnia następuiącego.

W samym Lugdunie stracono buntownika Valencot; chciano mu darować karę śmierci, ieśliby naczelników buntu wyiawił, lecz tego żadną miarą uczynić nie chciał.

W Lugdunie musieli mieszkańcy wszelką broń oddać.